הגמרא מעמידה את איסור ׳בל תאחר׳ בנזירות באופן נוסף: **רַב** **אַחָא בַּר יַעֲקֹב אָמַר**, **בְּגוֹן דְּנָדַר** נזירות, **וְהוּא** נמצא **בְּבֵית הַקְּבָרוֹת** בשעה שנדר, שעליו לצאת משם מיד, ולהטהר ולקבל על עצמו נזירות ולמנותה בטהרה. ואם התאחר מלצאת, מיד עובר ב׳בל תאחר׳.

והבינה הגמרא בתירוצו של רב אחא, שאף אם אמר ׳הריני נזיר׳, שהוא לשון המורה על קבלת נזירות מיד, אין חלה נזירותו, ועדיין מותר בענבים ויין. אלא שעל כל פנים דבריו מחייבים אותו להטהר ולקבל עליו נזירות בטהרה, ולפיכך עובר ב׳בל תאחר׳ על שאינו ממהר לעשות כך.

ואולם כבר נחלקו אמוראים במסכת נזיר (טז:) האם אמנם לא חלה הנזירות מיד, שלדלעת רבי יוחנן חלה הנזירות מיד אף בעודו בבית הקברות, ומעתה אם יעבור על איסורי נזירות ילקה כמו כל נזיר הנודר בטהרה. ולריש לקיש לא חלה עליו כלל נזירות בעודו בבית קברות, ומותר בענבים ויין קודם שיטהר.

מקשה הגמרא, **הָנֵיחָא** – תירוץ זה של רב אחא בר יעקב מיושב רק **לְמַאן דְּאָמַר** – לריש לקיש האומר **לֹא חָיְלָא עֲלֵיהּ נְזִירוּת מַאלְתַּר** – לא חלה עליו נזירות מיד בעודו בבית הקברות, ועל כן לשיטתו שייך שיעבור על ׳בל תאחר׳ אם לא ימהר לצאת מיד, וכאמור לעיל. **אֶלָּא לְמַאן דְּאָמַר** – לרבי יוחנן שאמר **מַאלְתַּר חָיְלָא עֲלֵיהּ** – מיד חלה עליו נזירות, **מַאי אִיכָּא** [–האם יש] **בַּל תְּאַחֵר** הלא הוא כבר נעשה נזיר, ומה שייך שיעבור משום ׳בל תאחר׳.

וְעוֹד מקשה הגמרא, הלא אף לריש לקיש אין לו לעבור משום ׳בל תאחר׳, **דְּהָאָמַר** [–הרי אמר] **מַר בַּר רַב אַשִׁי**, שבין לרבי יוחנן ובין לריש לקיש **חָיְלָא נְזִירוּת עֲלֵיהּ מֵאַלְתַּר** – חלה עליו נזירות מיד בעודו בבית הקברות, **וְכִי פְּלִיגִי** – ומתי ולגבי מה נחלקו, דוקא **לְעָנְיַן מַלְקוּת פְּלִיגִי**, שלרבי יוחנן אפילו שהתקבלה הנזירות בטומאה, אם עבר על איסורי נזיר [כגון ענבים ויין] לוקה. ולריש לקיש אינו לוקה על נזירות שבטומאה. אך גם לדבריו כשיתחיל למנות נזירות בטהרה, אינו צריך קבלה חדשה, אלא מאליה היא נשלמת גם לענין המלקות. ונמצא שלדברי הכל נעשה נזיר עוד בעודו בטומאתו, ואין שייך לומר שבאיחור טהרתו יעבור על ׳בל תאחר׳, ולא כפי שתירץ רב אחא בר יעקב.

מתרצת הגמרא, **אֶפִילּוּ** תאמר **הָכִי** – שכבר חלה הנזירות, מכל מקום אם אינו יוצא מבית הקברות ומטהר את עצמו, הרי **קָם לֵיהּ בְּבַל תְּאַחֵר, מִשּׁוּם דְּקָא מַאֲחַר נְזִירוּת דְּטָהֳרָה** – שעל אף שכבר חלה עליו נזירות בעודו בבית הקברות, מכל מקום אין עולים לו ימים אלו למנין ימי נזירותו, לפי שהוא צריך למנות שלושים יום בטהרה, וכשמתאחר מלהטהר הרי הוא מאחר את תשלום ימי נזירות הטהרה.

אָמַר רַב אַשִׁי, הוֹאִיל וְכֵן הדין, שהמקבל על עצמו נזירות והוא בבית הקברות והמשיך להשתהות שם, עובר על ׳בל תאחר׳, משום שגם על סוג איחור של נזירות טהרה עוברים ב׳בל תאחר׳, נמצאנו למדים **שְׁנָזִיר** טהור **שְׁמָמֵא** את **עַצְמוֹ בְּמֵזִיד** בתוך ימי נזירותו, **עוֹבֵר מִשּׁוּם בַּל תְּאַחֵר דְּנְזִירוּת טָהֳרָה**. משום שבמעשהו מאחר עצמו מלקיים נזירות של טהרה. ולוקה על כך, מלבד המלקות שיש לו על שעבר על הלאו של ׳לא יטמא׳ ועל הלאו של ׳ועל כל נפשות מת לא יבא׳.

מעמידה הגמרא את איסור ׳בל תאחר׳ בנזירות בעוד אופן: הנה מדיני הנזיר, שלאחר שהשלים את נזירותו בטהרה, מביא כבש לעולה, כבשה לחטאת, ואיל לשלמים, ומגלח את שערות ראשו.

רַב אַחָא בְּרֵיהּ דְּרַב אִיקָא אָמַר עוד אופן ל׳בל תאחר׳ בנזירות, שגם אם השלים את נזירותו בטהרה, אלא שהתאחר מלגלח את שערו כמצוותו, **עוֹבֵר בְּ׳בַל תְּאַחֵר׳** על איחור **תְּגַלְּחָתוֹ**.

מפרשת הגמרא, **וְלֹא מַיְתֵי** [ולא צריך לומר] **לְמַאן דְּאָמַר תְּגַלַּחַת מְעַכֶּבֶת** את גמר הנזירות, ואינה חלק מהנזירות, וזוהי שיטת חכמים (שם), שמיד לאחר שהביא את קרבנותיו אף אם עדיין לא גילח מותר הוא בשתיית יין, מכל מקום אף לדבריהם הוא עובר ב׳בל תאחר׳, משום **שְׁמִצַּוַּת גִּילּוּחַ מִיהָא** [מכל מקום] **לֹא מְיַקַּיְים** בזמנה.

הגמרא מעמידה את איסור ׳בל תאחר׳ בנזירות באופן נוסף: **מַר זוּטְרָא בְּרֵיהּ דְּרַב מָרִי אָמַר**, אף אם השלים הנזיר את ימי נזירותו כדין, אלא שהתאחר בהבאת קרבנותיו עד לאחר שלש רגלים הרי הוא **עוֹבֵר בְּבַל תְּאַחֵר** על האיחור בהבאת **קָרְבְּנוֹתָיו**.

מקשה הגמרא, **וּמַן חָמָא** [–האם מכאן] דהיינו מהיקש נזירות לנדרים] **נַפְקָא לֵיהּ** – נלמד דין בל תאחר בקרבנות נזיר, **וְהָלֹא מֵהָתָם נַפְקָא לֵיהּ**, ממה שנאמר בתורה (דברים כג כב), ׳**כִּי תִדֹּר נֶדֶר** לַה׳ אֱלֹקֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ, כִּי דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ ה׳ אֱלֹקֶיךָ מֵעִמָּךְ, וְהָיָה בְךָ חֵטְא׳. ודרשו חכמים בפסוק זה, ׳כי תדור נדר׳ אלו נדרים ונדבות, דהיינו קרבנות שהתחייב בהם מרצונו על ידי נדר או נדבה. ׳**כִּי דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ**׳, **אֵלּוּ חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת** עולות ושלמים, שהתורה חייבתו בהבאתם, ובכלל דרשא זו, החטאת והעולה והשלמים של נזיר, שהתורה חייבתו בהבאתם, ולשם מה יש לנו צורך בהיקש לנדרים לדעת שיש בהם בל תאחר.

מתרצת הגמרא, **סָלְקָא דַּעְתָּךְ** – שבלא ההיקש לנדרים, היה באפשרותך לומר, **חִידּוּשׁ הוּא** לקולא, שמצאנו **שֶׁחִידְּשָׁה תּוֹרָה בְּנָזִיר**, המיוחד דוקא לו, כפי שמסבירה הגמרא בהמשך, ויתכן שכמו כן הוקל דינו גם לגבי איסור ׳בל תאחר׳ אם איחר בהבאת קרבנותיו, לכך יש לנו צורך בהיקש ללמדנו שבדיני קרבנותיו הוא שוה לשאר חטאות ועולות ושלמים.

מפרשת הגמרא את כוונת התירוץ האמור: **מַאי** [מה] **חִידּוּשׁ** לקולא מצאנו בנזיר שמחמתו היה באפשרותנו לומר שאין קרבנותיו בכלל הדרשה ׳כי דרש ידרשנו׳. **אִילֵימָא** [–אם תאמר] משום **דְּלֹא מַתְפֵּיס לֵיהּ** – שאין נתפס חיוב **לְהָבִיא חַטַּאת נָזִיר בְּנֶדֶר** – שמי שאינו נזיר ונדר להביא חטאת נזיר, לא אמר כלום, שאין חטאת נזיר באה בנדר או נדבה.

דוחה הגמרא, שאין זו סיבה שלא לעבור ב׳בל תאחר׳, **שֶׁהֲרֵי** שכמו כן **חַטַּאת חֵלֶב** – חטאת שבאה לכפר על אכילת חלב בשוגג יש לה קולא זו **שֶׁאֵין מַתְפֵּיסָה בְּנֶדֶר** – שאין נדר להתחייב בה תופס, ומי שלא אכל חלב ואמר הרי עלי חטאת חלב, לא אמר כלום, **וְאַף** על פי כן המחוייב בה והתאחר בהבאתה, **עוֹבֵר** עליה **בְּבַל תְּאַחֵר**.

הגמרא מפרשת באופן אחר, **אֶלָּא** כך יש להשיב על שאלתך, **מַאי חִידּוּשֵׁיהּ** – מה החידוש שמצאנו בנזיר שמחמתו יש לומר שאין קרבנותיו בכל הדרשה ׳כי דרש ידרשנו׳, **סָלְקָא דַּעְתָּךְ אֲמִינָא** –משום שהיה עולה בדעתך לומר, **הוֹאִיל וְאָמַר** ׳**הֲרֵינִי נָזִיר**׳, **אֲפִילּוּ** אם אמר שנזירותו היא רק **מִן חַרְצָן** [גרעין] הגפן בלבד, ולא משאר איסורי נזירות, **הָוֵי נָזִיר לְכֹל** איסורי נזירות. מה שאין כן בנדרים אינו נאסר רק במה שנדר, ומשום חידוש זה **אֵימָא לֹא לֵיעָבוֹר עֲלֵיהּ** – על קרבנותיו **מִשּׁוּם** ׳**בַּל תְּאַחֵר**׳. **קָא מַשְׁמַע לָן** ההיקש לנדרים שאף בקרבנות נזיר יש משום ׳בל תאחר׳.

הגמרא דוחה, שפירוש זה אינו לדברי הכל: **הָנֵיחָא** – תירוץ זה מובן רק **לְמַאן דְּאָמַר** ׳**כִּי** – כשמקבל על עצמו להיות **נָזִיר מִן חַרְצָן, הָוֵי נָזִיר לַכֹּל**׳, אבן יש בנזירות חידוש שאינו בשאר נדרים. **אֶלָּא לְרַבִּי שִׁמְעוֹן דְּאָמַר** ׳**אֵין** המקבל על עצמו נזירות נעשה **נָזִיר עַד שֶׁיְּגַדֵּל מְבוּלָּן**׳, ואם לא אסר את עצמו אלא מן החרצן בלבד אינו נעשה נזיר כלל, **מַאי אִיכָּא לְמֵימַר** – איזה חידוש יש לומר כאן בנזירות שאינו בשאר נדרים.

וְעוֹד דוחה הגמרא את עצם הסברא בפירוש האמור, הלא אף לחכמים הסוברים שנעשה נזיר לכל, **הַאי חִידּוּשׁ לְחוּמְרָא הוּא** –הרי זה החידוש בא להחמיר על הנזיר, ומדוע שמשום כך נקל בו לענין ׳בל תאחר׳.

מסיקה הגמרא, **אֶלָּא** – כך יש להשיב על שאלתך, **מַאי חִידּוּשֵׁיהּ** דנזיר לקולא שמחמתו יש מקום לומר שאין בקרבנותיו איסור ׳בל תאחר׳, משום **דְּסָלְקָא דַּעְתָּךְ אֲמִינָא, הוֹאִיל**

וְאִם גִּילָּה שערות ראשו עַל אַחַת מִשְּׁלָשְׁתָּן – תיכף אחר שחיטת אחת משלש הקרבנות שהנזיר מחויב בהם [חטאת עולה ושלמים], יָצָא ידי חובת תגלחתו, ואינו צריך לחזור ולמנות ולגלח כדי שיהא הגילוח אחר הקרבת שלשתן, אלא הוא מותר בשתיית יין ובטומאה למת מיד אחר הגילוח, ואחר כך יקריב את יתר הקרבנות, וכמו כן לֹא לִיעָכֵּר עָלָיו – על איחור קרבנותיו בְּכָל תְּאַחַר אף אם לא הביא אף אחד מהם. קָא מַשְׁמַע לָן –משמיענו ההיקש לנדרים שהנזיר עובר על איסור זה באיחור קרבנותיו.

הגמרא חוזרת לפרש את החידוש שבנזיר כדרך שפירשה בתחילה: עוד מתרצת הגמרא, וְאִיבָּעֵית אֵימָא [–ואם תרצה אמור], מַאי חִדּוּשֵׁיהּ של נזיר לקולא, מִשּׁוּם דְּלֹא מַתְפִּיס לחטאת נזיר בְּנֶדֶר – שמי שאינו נזיר ואמר חטאת נזיר עלי, אין דיבורו תופס ולא אמר כלום, לפי שאין קרבנותיו באים בנדר ונדבה אלא לשם חובתו בלבד. וְהָא דְּקָא קַשְׁיָא לָךְ – ומה שהיה קשה לך על פירוש זה, שהרי גם חַטַּאת חֶלֶב [חטאת שבאה לכפר על אכילת חלב בשוגג] דומה לה שאינה באה בנדר ונדבה, ובכל זאת התאחר בהבאתה עובר ב'בל 'תאחר'. שונה חַטַּאת חֶלֶב מחטאת נזיר, משום דְּקָאָתְיָא לְכַפָּרָה – שבאה לכפר על חטא שנעשה בשוגג, ועל כן על אף שמצאנו בה קולא שאינה נתפסת בנדר ונדבה כיון שמצוה להביאה לכפר עליו ראוי הוא שיעבר 'בבל תאחר'. אבל חַטַּאת נָזִיר לְמַאי אָתְיָא – לצורך איזה כפרה באה, שאינה אלא חיוב בעלמא שחייבתו התורה לנזיר, על כן לולא ההיקש כיון שאינה באה בנדר ונדבה הייתי חושב שהיא שונה משאר קרבנות ואין בה איסור 'בל תאחר'.

מקשה הגמרא, וַהֲרֵי חַטַּאת יוֹלֶדֶת דְּלֹא אָתְיָא [–שאינה באה] לְכַפָּרָה על שום חטא, וְעָבַר עָלֶיהָ – ועוברת עליה יולדת שהתאחרה בהבאתה מִשּׁוּם 'בַּל תְּאַחֵר'.

מתרצת הגמרא, הֲהִיא – חטאת יולדת קָא שָׁרְיָא לָהּ לְמֵיכַל בְּקָדָשִׁים – מתירה את היולדת באכילת קדשים', ועל כן עוברים עליה בבל תאחר, מה שאין כן בחטאת נזיר שאינה מתירה כלום, ועל כן לולי ההיקש היה מקום לפטרה מ'בל תאחר'.

הגמרא חוזרת לפרש את דברי הברייתא לעיל הדנה בהיקש נדרים נזירות:

נאמר בפרשת נדרים (במדבר ל ד־ה) לגבי נערה שהיא ברשות אביה, 'וְאִם הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ, כָּל נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם, וַה' יִסְלַח לָהּ כִּי הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ'. וכן נאמר (שם יג) לגבי אשת איש, 'וְאִם הָפֵר יָפֵר אֹתָם אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ, כָּל מוֹצָא שִׂפְתֵי נִדְרֶיהָ וּלְאֵסַר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם, אִישָׁהּ הֲפֵרָם וַה' יִסְלַח לָהּ'. ומכאן שהאב מיפר נדרי בתו והבעל מיפר נדרי אשתו.

אָמַר מַר, שנינו בברייתא, וּמָה נְּדָרִים הָאָב מֵיפֵר את נִדְרֵי בִּתּוֹ הנערה וְבַעַל מֵיפֵר את נִדְרֵי אִשְׁתּוֹ, אַף נְּזִירוּת הָאָב מֵיפֵר את נְּזִירוּת בִּתּוֹ הנערה וְבַעַל מֵיפֵר את נְּזִירוּת אִשְׁתּוֹ.

שואלת הגמרא, לָמָּה לִי ללמוד דין זה מֵהֵיקֵּשָׁא, תֵּיתֵי [–יבוא] הדין וילמד בְּמָה מָצִינוּ מְנָּדָרִים, שכשם שמצאנו בנדרים שהאב והבעל מפירים נדריה, כמו כן בנזירות יכולים האב והבעל להפר את נזירותה.

מתרצת הגמרא, דְּיִלְמָא נְּדָרִים הוּא דְּמֵיפֵר – שמא כח ההפרה שניתן להם, הוא לגבי נדרים דוקא, מִשּׁוּם דְּלֹא אִית לֵיהּ קִיצּוּתָא – שנדר אין לו קיצבה, שהנודר בסתם בלא לפרש לכמה זמן יהא הנדר, אזי קיים עליו לעולם, וכדי שזו שנדרה לא תצטער בביתו לעולם נתנה להם התורה זכות הפרה.

אֲבָל נְּזִירוּת דְּאִית לֵיהּ קִיצּוּתָא – שיש לה קיצבה, דְּכָתַב נְּזִירוּת שְׁלֹשִׁים יוֹם בלבד, אֵימָא לֹא נתנה התורה דין הפרה על צער מועט זה. על כן קָא מַשְׁמַע לָן – מלמדנו ההיקש מנדרים, שגם בנזירות נתנה להם התורה זכות הפרה. שהגם שיש לחלק ביניהם, אין משיבים על ההיקש.

שנינו במשנה, הָאוֹמֵר לַחֲבֵירוֹ מוּדָּר אֲנִי וְכוּ' ממך, מופרשני ממך, מרוחקני ממך, שאני אוכל לך, שאני טועם לך, אסור. ודנה הגמרא באיזה אופן נחשבות לשונות הללו לידות נדרים:

אָמַר שְׁמוּאֵל, בְּכוּלָּן – בכל שלשת הלשונות הראשונות המוזכרות במשנה, 'מודרני ממך' 'מופרשני ממך' 'מרוחקני ממך', אין חל הנדר בלשונות הללו כמות שהן, עַד שֶׁיֹּאמַר – שיוסיף לכל אחת מהן את המילים 'שאני אוכל לך' או 'שאני טועם לך', כגון שיאמר 'מודרני ממך שֶׁאֲנִי אוֹכֵל לְךָ', או 'מודרני ממך שֶׁאֲנִי טוֹעֵם לְךָ'. וכן צריך הוא להוסיף מילים אלו אם נודר בלשון 'מופרשני ממך' או 'מרוחקני ממך'. אבל אם אמר 'מודרני ממך' או 'מופרשני ממך' או 'מרוחקני ממך' בלבד, בלא תוספת המילים 'שאני אוכל' או 'שאני טועם', אין הנדר חל.

הגמרא מקשה על דברי שמואל מברייתא: מֵיתֵיבִי, האומר לחבירו 'מוּדָּר אֲנִי מִמְּךָ', או שאמר לו 'מוּפְרָשַׁנִי מִמְּךָ', או שאמר לו 'מְרוּחָקַנִי מִמְּךָ', חֲרֵי זֶה הנודר אָסוּר. וכן אם אמר לו 'שֶׁאֲנִי אוֹכֵל לְךָ', או שאמר לו 'שֶׁאֲנִי טוֹעֵם לְךָ', חֲרֵי זֶה אָסוּר. הרי משמע מדברי הברייתא, שהנדר חל אף בלשון 'מודרני' או 'מופרשני' או 'מרוחקני' לבד, בלא תוספת המילים 'שאני אוכל' או 'שאני טועם', שכן הברייתא שונה לאחר שלשת הלשונות הראשונות 'הרי זה אסור', וחוזרת וכופלת זאת לאחר שתי הלשונות האחרונות, ואם צריך להוסיף לשלשת הלשונות 'שאני אוכל לך' שאיני טועם לך', לא היה לו להזכיר 'אסור' אלא לבסוף.

מתרצת הגמרא, שתי הבבות שבברייתא, אינן שנויות כל אחת כדין בפני עצמו, אלא הבבא השניה מפרשת את הראשונה, וְהָכִי קָתָנֵי – וכך היא כוונת התנא, בְּמֶה דְּבָרִים אֲמוּרִים שבלשון 'מודרני' או 'מופרשני' או 'מרוחקני' חל הנדר ואסור, דוקא בְּאוֹמֵר ביחד עם זה שֶׁאֲנִי אוֹכֵל לְךָ, שֶׁאֲנִי טוֹעֵם לְךָ. ולפי זה עולים דברי הברייתא בקנה אחד עם דברי שמואל.

חוזרת הגמרא ומקשה על דברי שמואל מכח ברייתא אחרת: וְהָתַנְיָא אִידַּךְ – שנינו בברייתא אחרת השונה את אותם דינים האמורים בברייתא הקודמת, אך בסדר הפוך. האומר לחבירו 'שֶׁאֲנִי אוֹכֵל לְךָ' או 'שֶׁאֲנִי טוֹעֵם לְךָ', הרי זה אָסוּר. וכן האומר לחבירו, 'מוּדָּרַנִי מִמְּךָ' וְכן אם אמר 'מוּפְרָשַׁנִי מִמְּךָ' או 'מְרוּחָקַנִי מִמְּךָ', חֲרֵי זֶה אָסוּר. הרי לנו שבאמירת 'מודרני ממך' חל הנדר אף בלא תוספת המילים 'שאני אוכל לך'. שלא יתכן לפרש בברייתא זו כדרך שפירשנו בברייתא הקודמת, שהמילים 'שאני אוכל לך שאני טועם לך' הם ביאור ל'מודרני, מופרשני, מרוחקני', והכל דין אחד, שכן בברייתא זו 'שאני אוכל לך' 'שאני טועם לך' נשנה תחילה.

מתרצת הגמרא, גם בברייתא זו הכל דין אחד, ששתי הבבות כרוכות זו בזו, וגם היא באה להשמיע את הדין שלמדנו בברייתא הקודמת, ש'מודרני' לחוד אינו מועיל, וְתָנֵי הָכִי – וכך תישנה אותה. וְכָבָר אָמַר קודם לכן 'מוּדָּרַנִי', כלומר הגם שכבר אמר מודרני, בכל אופן כדי שיחול הנדר צריך שיאמר גם 'שאני אוכל לך' או 'שאני טועם לך', אבל בלי תוספת זו, שלא אמר אלא 'מודרני' או 'מופרשני' או 'מרוחקני' בלבד, אינו כלום, וכדברי שמואל.

מקשה הגמרא, אִי הָכִי - אם כדבריך שחידוש ברייתא זו היא בחידוש הברייתא הקודמת, חַיְינוּ רֵישָׁא, ומדוע הפכה ברייתא זו את סדר הדברים ושנתה את הבבא של 'שאני אוכל לך' קודם הבבא של 'מודרני ממך', והרי דוחק הוא לפרש את הברייתא כדברי שמואל בסדר דברים כזה. והיה גם לברייתא זו לשנות קודם 'מודרני ממך' ואחר כך 'שאני אוכל לך', כמו שנשנו בברייתא הקודמת, ובכך היו מתפרשים הדברים כשיטת שמואל באופן מרווח יותר.

וְעוֹד מקשה הגמרא, 'אָסוּר' 'אָסוּר' לָמָּה לִי לְמִתְנֵי – לצורך מה שנה תיבת 'אסור' פעמיים. והלא אין מקום לתיבת 'אסור' בסוף הבבא השניה, שהרי לא נאמר בסיפא הלכה נוספת, אלא היא חלק מן הרישא, וכאמור לעיל שהכל דין אחד הוא ש'מודרני' לחוד בלא שסיים 'שאני אוכל לך' אינו כלום.

המשך בעמוד ריז

מכח קושיות אלו מסיקה הגמרא שאי אפשר לפרש בדברי שמואל שהצריך שיסיים 'שאני אוכל לך שאני טועם לך', משום שסובר שב'מודרני' לחוד אינו נדר, שכאמור מן הברייתות מוכח לא כן, ועל כן מפרשת הגמרא את דברי שמואל באופן אחר. מתרצת הגמרא, **אֶלָּא** כך **אָמַר שְׁמוּאֵל**, מה שמשמע ממשנתינו, שב'מודרני ממך' רק הוא נאסר, אבל חבירו מותר, **טַעֲמָא** – טעם הדבר, משום **דְּאָמַר 'שָׁאנִי אוֹכֵל לְךָ' אוֹ 'שָׁאנִי טוֹעֵם לְךָ'** בנוסף לאמירתו 'מודרני ממך'. ועל כן **הוּא דְּאָסוּר** – דוקא הוא בלבד נאסר, **וְאִילּוּ חֲבֵירוֹ מוּתָּר**, שכן הלשון 'שאני אוכל' מורה על כך שרצונו לאסור את עצמו, ולא את חבירו,